

som hidtil maksimeret til et størstebeløb for hvert enkelt museum.

Til visse godkendte museer, hvis emne- eller virksomhedsområde ikke er lokalt begrænset, foreslås der endvidere ydet et særligt statstilskud.

Udover de direkte statstilskud til de enkelte tilskudsberettigede museer foreslås som hidtil tilvejebragt et rådighedsbeløb til forskellige formål, blandt andet til løsning af fællesopgaver, men også til støtte af enkelte museers løsning af særlige opgaver (§ 5).

Lovforslagets kapitel 2 indeholder bestemmelser om Statens Museumsnævn, der foreslås oprettet i stedet for de to nuværende tilsynsorganer Statens Lokalmuseumstilsyn og Statens Kunstmuseumsnævn.

Til fremme af et regionalt samarbejde mellem museerne foreslås oprettet et amtsmuseumsråd i hvert amt samt et museumsråd for København og Frederiksberg. Til hvert råd foreslås bevilget et grundtilskud på 60.000 kr. (Kap. 3).

Det museale samarbejde foreslås endvidere styrket ved, at statens museer i det omfang, hvori det er foreneligt med deres øvrige arbejde, yder bistand — især rådgivning og sagkyndig vejledning — til de statsstøttede museer landet over. (Kap. 4).

Det foreslås endvidere, at det museale samarbejde tillige søges fremmet ved, at de statsstøttede museer får pligt til at samarbejde med Nationalmuseet om indsamling og undersøgelser, ligesom de forpligtes til at stå til rådighed for fredningsstyrelsen med hensyn til administrationen af fredningslovgivningen. (Kap. 5).

Sammenfattende kan det anføres, at forslaget særligt tilsigter at fremme og koordinere samarbejdet mellem museerne og — ved en rådgivnings- og støttevirksomhed fra amtsmuseumsrådene og det nye centrale nævn, Statens Museumsnævn — at virke for en klarere opdeling af opgaverne gennem en mere udtalt specialisering end hidtil, således også ved deponering af museumsgenstande og kunstværker, tilhørende statslige eller de af loven omfattede museer på andre sådanne museer, hvor de indgår i en klarere sammenhæng og måske afhjælper udtalte mangler ved samlingen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til kapitel 1. Tilskud til museer.

Som omtalt i de indledende bemærkninger til lovforslaget stilles der forslag om at samle bestemmelserne om statstilskud til museer i én lov, der således ikke blot træder i stedet for de to nugældende, næsten parallelle museumslove, men tillige indeholder

bestemmelser om statstilskud til de museer, til hvis drift kulturministeriet yder tilskud i henhold til særlige bevillinger på de årlige finanslove.

Lovforslagets tilskudsbestemmelser omfatter dog ikke statstilskuddene til Ny Carlsberg Glyptotek og J. F. Willumsen-museet. Disse tilskud ydes med hjemmel i særlige love (lov nr. 95 af 31. marts 1954 som ændret ved lov nr. 51 af 24. februar 1960 og lov nr. 108 af 31. marts 1965 samt lov nr. 155 af 11. maj 1954 som ændret ved lov nr. 274 af 18. juni 1969) som skønnes at burde opretholdes.

Ved den foreslåede samling i dette kapitel af tilskudsbestemmelser for langt de fleste tilskudsnydende museer er det tilstræbt at skabe bedre overblik over de former, hvorunder museumsstøtten ydes, men forslaget må iøvrigt ses i sammenhæng med, at det er et hovedsigte med lovforslaget i videst muligt omfang at søge at fremme enheden inden for dansk museumsvesen.

En revision af museernes tilskudsordninger har som nævnt i de indledende bemærkninger i en årække været stærkt påkrævet.

Allerede i kunstmuseumsloven fra 1964 og i 1969-loven om de kulturhistoriske museer var det forudsat, at der ved regelmæssige revisioner af lovene skulle foretages ændringer af basisåret for tilskudsberegningen, således at der blev ydet i hvert fald en vis kompensation for stedfundne løn- og prisstigninger, og en forøgelse af museernes aktivitetsniveau blev gjort mulig.

At sådanne lovændringer i de seneste år — siden 1971, idet de i 1973 og 1974 vedtagne ændringer af museumslovene som nævnt alene indebar en udskydelse af lovrevisionen — ikke har kunnet gennemføres, har bevirket, at statstilskuddet fremdeles er baseret på (og begrænset til 125 pct. af) tilskuddet i finansåret 1969-70. Dette har været en meget alvorlig hindring for museernes trivsel og har medført en betydelig forskydning i forholdet mellem statstilskud og stedlige tilskud.

Medens statens tilskud i 1969-70 udgjorde gennemsnitlig 42,1 pct. af museernes indtægter, udgjorde det i 1972-73 kun 31,6 pct. og i 1974-75 23 pct.

For at kunne yde en stærkt påkrævet støtte til museer, der på grund af udsættelsen af lovrevisionen er bragt i særlige vanskeligheder, er der fra og med finansåret 1973-74 tilvejebragt en ekstraordinær dispositionssum på de årlige finanslove; den udgjorde i det første år 250.000 kr., i 1974-75 600.000 kr. og i 1975-76 700.000 kr.

Uanset denne „nødbevilling“ er adskillige museer kommet i økonomiske vanskeligheder og har måttet indskrænke deres aktivitet i det omfang, hvori